

307

Nederlandse Vereniging
voor RechtspraakDe Minister van Justitie
Mr. J.P.H. DonnerPostbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum : 11 april 2006
Uw kenmerk : 5394024/05/6
Ons kenmerk : B.2.1.5./1240/NA
Bijlage(n) : 1
Onderwerp : Ontwerpbesluit elektronische aangifte

Geachte heer Donner,

Bij brief van 27 januari 2006 heeft u, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, aan de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) advies gevraagd met betrekking tot het ontwerpbesluit elektronische aangifte.

Het advies dat u als bijlage bij deze brief aantreft is voorbereid door leden van de NVvR en vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

De NVvR heeft gewezen op de wenselijkheid van maatregelen om de betrouwbaarheid van de aangifte en de identificeerbaarheid van de aangever te vergroten. Daarnaast bevat het advies commentaar van meer juridisch-technische aard op de voorgestelde bepalingen.

Namens het hoofdbestuur van de NVvR,
de Wetenschappelijke Commissie,

Drs. N.H.A. Arkenbosch,
secretaris

ADVIES

inzake

het ontwerpbesluit elektronische aangifte

1. Inleiding

Bij brief van 27 januari 2006 (kenmerk 5394024/05/6) heeft de Minister van Justitie, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna te noemen: de NVvR) advies gevraagd over het ontwerpbesluit elektronische aangifte.

Het onderhavige advies is voorbereid door leden van de NVvR en vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

2. Inhoud van het ontwerpbesluit

Het ontwerpbesluit beoogt een vervolg te geven aan de Wet van 15 september 2005 tot wijziging van artikel 163, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering (elektronische aangiften en processen-verbaal)¹. Daartoe stelt het ontwerpbesluit de eisen waaraan een elektronische aangifte moet voldoen om te kunnen worden gelijkgesteld met een klassieke, ondertekende aangifte van een strafbaar feit. Ook wordt aangegeven ten aanzien van welke strafbare feiten elektronische aangifte voorshands mogelijk zal zijn.

3. Commentaar

3.1. Algemene opmerkingen

Bij brief van 16 oktober 2003 (kenmerk A1.1.2./835/AdG) heeft de NVvR de Minister van Justitie geadviseerd over het ontwerp voor een wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met elektronische aangiften en processen-verbaal. De NVvR heeft in dat advies gewezen op de noodzaak van de betrouwbaarheid van de elektronisch overgebrachte boodschap en van de identificeerbaarheid van de afzender, en op het belang van zorgvuldige opslag van de elektronische gegevens en van adequate beveiliging tegen hackers. Bovendien heeft de NVvR toen aandacht gevraagd voor de doorwerking van de in het ontwerp bedoelde gevolgen voor de werklast van de politie in het daarop volgende traject van vervolging, berechting en executie.

De NVvR constateert dat het thans voorgelegde ontwerpbesluit maatregelen bevat om de betrouwbaarheid van de elektronische aangifte en de identificeerbaarheid van de aangever te vergroten. De NVvR betwijfelt of de maatregelen voldoende zijn. Bij een klassieke aangifte

¹ Stb. 470 (2005).

gaat de aangever naar het politiebureau om aangifte te doen. De NVvR ondersteunt op zich het streven om het voor slachtoffers gemakkelijker te maken aangifte te doen. Met name voor kleinere delicten met zaakschade (winkeldiefstallen, diefstallen uit auto's e.d.) bestaat behoefte aan de mogelijkheid van een elektronische aangifte zonder een bezoek aan het politiebureau. Het gemak waarmee de elektronische aangifte kan worden gedaan, heeft echter als keerzijde dat misbruik mogelijk is. Zo kan een balorige scholier met enkele drukken op de knop een valse aangifte doen op naam van een ander. De NVvR is daarom voorstander van het opnemen van meer identificerende kenmerken in de aangifte. Zo zouden bijvoorbeeld het paspoortnummer, sofinummer en / of DigiD als verplicht in te vullen gegevens kunnen worden aangemerkt. Hiermee is de aangever gemakkelijker te identificeren en wordt de betrouwbaarheid van de aangiften verbeterd.

Blijkens ontwerpartikel 6 dient de aangever een aantal verplichte gegevens in de elektronische aangifte in te vullen, zoals zijn naam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats en het adres waarop de aangever in de gemeentelijke basisadministratie is ingeschreven dan wel zijn feitelijke woon- of verblijfplaats. De opsomming lijkt ervan uit te gaan dat steeds een natuurlijk persoon optreedt als aangever. De redactie van de bepaling en de toelichting laten ruimte voor twijfel of, en zo ja, op welke wijze door een rechtspersoon langs elektronische weg aangifte zal kunnen worden gedaan (bijv. grootwinkelbedrijven die aangifte doen van winkeldiefstal). Daarnaast zou in de toelichting duidelijk moeten worden gemaakt of vanuit het buitenland op elektronische wijze aangifte kan worden gedaan (geen GBA-adres). Ook is de vraag opgekomen of een slachtoffer voor de aangifte op een ander dan zijn eigen adres domicilie kan kiezen, bijv. op het adres van een advocatenkantoor of hulpverleningsinstelling.

Aan de (wijze van) opslag van de gegevens die per elektronische aangifte zijn aangeleverd, met het oog op het toekomstige gebruik van deze gegevens, is in het ontwerpbesluit nog maar weinig aandacht besteed. Gegarandeerd moet zijn dat de aangiftegegevens gedurende langere tijd beschikbaar zijn. In alle instanties van de strafzaak moet de rechter de beschikking kunnen hebben over de originele aangifte als bewijsmiddel. Voorkomen moet worden dat de elektronische gegevens, door wijziging van computerprogramma's of anderszins, tussen de aangifte datum en de uiteindelijke beslissing in de strafzaak technisch ontoegankelijk worden of verloren gaan.

De NVvR plaatst nog de volgende kanttekeningen bij de onderdelen van het ontwerpbesluit.

3.2. Ontwerpartikel 2 en ontwerpbijslage

In de ontwerpbijslage bij artikel 2 wordt aangegeven voor welke misdrijven en in welke gevallen elektronische aangifte wel is toegestaan of juist niet. De NVvR raadt aan, omwille van de eenvormigheid, alleen die delicten aan te geven waarvoor elektronische aangifte *wel* is toegestaan. Dit geldt met name voor de varianten die binnen artikel 311 Wetboek van Strafrecht mogelijk zijn.

De ontwerpbijslage vermeldt dat elektronische aangifte is toegelaten bij beschadiging van een motorvoertuig (artikel 350, eerste lid, Wetboek van Strafrecht). De gedupeerde autobezitter kan aan de schade niet steeds zien of sprake is van (opzettelijke) zaaksbeschadiging, dan wel van doorrijden na aanrijding. De NVvR mist duidelijkheid over de vraag of het ontwerpbesluit ook beoogt een elektronische aangifte mogelijk te maken in het geval van doorrijden na een aanrijding.

Verder vermeldt de ontwerpbijslage dat een elektronische aangifte niet is toegestaan in het geval van, onder meer, vandalisme en baldadigheid. Baldadigheid is weliswaar een wettelijk-

ke term (artikel 424 Wetboek van Strafrecht), maar de NVvR vraagt zich niettemin af of voor aangevers voldoende duidelijk is welke gedragingen hieronder begrepen moeten worden. Daarenboven meent de NVvR dat in de gekozen omschrijving, althans in de nota van toelichting, een verduidelijking past of de mogelijkheid van elektronische aangifte bestaat bij overtredingen van plaatselijke verordeningen en bij feiten die met een bestuurlijke boete kunnen worden afgedaan (vgl. het wetsvoorstel 30 101, Wet bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte).

4. Conclusie

De NVvR heeft gewezen op de wenselijkheid van maatregelen om de betrouwbaarheid van de aangifte en de identificeerbaarheid van de aangever te vergroten. Daarnaast bevat het advies commentaar van meer juridisch-technische aard op de voorgestelde bepalingen.

Den Haag, 10 april 2006

Namens het hoofdbestuur van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak,
de Wetenschappelijke Commissie,

ba.

F.F. Langemeijer,
voorzitter